

Víctor Grífols Lucas i el seu fill Víctor Grífols Roura són responsables d'una de les empreses del sector sanitari més importants de l'Estat, amb més de 1500 treballadors i amb presència a diversos països del món. La història comença a principis de segle amb les inquietuds del pare d'en Víctor, un metge molt interessat pel tema de les transfusions de sang: **"El meu pare va desenvolupar un sistema per fer transfusions de sang indirectes de forma estèril. Aquesta tècnica tenia l'avantatge que no requeria tenir el donant al costat del receptor, i incorporava moltes més garanties en el tema de l'asèpsia, que el preocupava moltíssim. El sistema del meu pare va ser una primícia en aquest camp."** En aquells moments era molt difícil comercialitzar aquest tipus de producte, però ell va continuar fent les seves investigacions: **"Va dissenyar un tipus de vacuna per via oral que es va fabricar a Suïssa i es va exportar a molts països de l'Amèrica del Sud."**

Tanmateix, acabada la Guerra Civil, el pare de Víctor Grífols Lucas va pensar que havia arribat el moment de plantejar-se el futur per a ell i per als seus fills: **"El meu germà i jo ja estàvem estudiant, jo m'havia decantat pel sector químic i ell pel farmacèutic, i el pare va decidir fundar una casa farmacèutica."** Va ser doncs l'any 1940 que va néixer Grífols, l'empresa que no ha fet més que créixer fins a aquests moments: **"Vam començar posant un banc de sang, que llavors era corrent als Estats Units, però que era pràcticament desconegut a Europa. Perquè tot anés tal com volíem, necessitàvem una solució conservadora, que no tingués pirògens, que són substàncies que provenen de gèrmens, i ho vam aconseguir."** I continua: **"Després, vam pensar que si havíem aconseguit això també podíem fer solucions parenterals."** El cas és que les coses van anar evolucionant després de moltes investigacions: **"Al principi, el plasma i els hematies s'utilitzaven tots d'una sola peça, però es va veure que tenien aplicacions diferents i que el millor era separar-los. I encara més endavant, es va veure que el plasma tenia moltes proteïnes diferents i que cada una tenia les seves virtuts i per això també les vam separar."** Aquesta tècnica l'havia desenvolupat un americà i els Grífols van començar a treballar-hi: **"Encara en aquests moments, el fraccionament és una de les bases de la nostra empresa."** No obstant això, als anys quaranta encara hi havia altres tècniques que es van anar incorporant a l'empresa: **"Conservar el plasma congelat requeria moltes neveres i no era la millor solució, per això vam començar a liofilitzar-lo. Aquest era una procés que havien inventat als Estats Units però que, com que no s'havia publicat en espanyol, es podia fer la patent d'introducció al país. La vam fer, ens vam fabricar tota la maquinària i així vam començar a aplicar la tècnica."**

En Víctor, que tot i la seva edat continua treballant en nous dissenys i invents, ens explica com funcionaven les coses en aquella època: **"Aleshores el que calia era tenir imaginació, gairebé no hi havia res inventat i era fàcil arribar a vendre el que dissenyaves. Ara, el que cal és saber portar una empresa, gestionar-la, perquè pots trobar un tècnic que et faciliti la resta. Jo sempre he estat fent coses i intentant solucionar problemes, però he deixat que de la gestió se n'ocupin els altres."** El seu fill assenteix amb el cap i explica com ha estat la vida de l'empresa des de finals dels anys seixanta: **"El 1969 ens vam associar amb una empre-**

sa americana al 50%, cosa que va significar un accés a nous mercats i a una cultura empresarial que aquí no existia. Això va durar fins al 1985 i crec que vam aprendre molt; aleshores vam canviar de soci però vam continuar al 50% fins l'any 1999. En aquests moments tenim altra vegada la majoria. Ara penso que tota aquesta feina ens ha donat una cultura d'empresa que, si no, ens hagués costat d'obtenir."

Actualment, el Grup Grífols està format per diverses empreses que treballen amb tres línies bàsiques de producte: **"Tenim els derivats del plasma, els gota a gota i els temes de diagnòstic, és a dir, instruments i reactius. Els nostres productes, doncs, són cent per cent hospitalaris i treballem en un 90% per a la Seguretat Social."** Tenir un únic client és sovint complicat, i en aquest cas ho era força, de manera que en els darrers anys han canviat la política de vendes: **"El 1990 ens vam trobar que havíem de parar de vendre perquè no podíem finançar el que ens devien, ens pagaven a 700 dies i el propi ministeri era qui fixava els preus de venda, de manera que no podíem pujar-los per intentar augantar la situació. L'única sortida que vam trobar va ser la d'enviar alguns dels nostres venedors a Amèrica del Sud, i així vam començar amb el tema de les exportacions, que en aquest moment representen el 60% de les nostres vendes i aviat representaran el 80%."** Aquella situació de monopoli s'ha suavitzat, però a Grífols continuen pensant que l'exportació és la millor sortida per als seus productes: **"Hi ha determinats productes que fa disset anys que tenen el mateix preu de venda fixat i, en canvi, el plasma, la nostra matèria primera, ha pujat; per això vendre a fora ens facilita les coses."** Així, Grífols ha muntat diverses empreses a tot el món, que s'encarreguen de distribuir els seus productes: **"La fabricació, però, és totalment catalana, ho fem tot aquí i ho enviem fora per comercialitzar-ho."**

La matèria primera amb què els tècnics de Grífols treballen arriba gairebé en la seva totalitat dels Estats Units: **"Al nostre país, com a França i a Anglaterra, la donació ha de ser altruista mentre que als Estats Units es paga al donant. El que passa en realitat és una mica un contrasentit, perquè el govern anglès, per exemple, prohibeix que els seus ciutadans cobrin per donar sang, però en canvi ha de comprar el plasma als nord-americans, que l'han cobrat."** I afegeix: **"Un 20% del plasma que nosaltres utilitzem prové de donants espanyols, ens arriba de forma gratuïta, el processem i el retornem a la Seguretat Social; només comercialitzem el que ens arriba dels Estats Units."** La seguretat és un tema clau en les transfusions de sang, i a Grífols asseguren que no s'ha de tenir cap mena de temor en aquest sentit: **"És molt fàcil fer crítiques del que va passar a conseqüència de transfusions defectuoses fa uns quants anys. Se n'ha parlat molt arran de la qüestió de la sida, per exemple. Però el 1980 ningú no sabia què era i, per tant, no podem parlar de negligència fins l'any 1984, en què es va aïllar el virus i es va poder fer el reactiu per detectar-lo el 1985. En aquests moments les normatives són molt estrictes i no hi ha cap mena de perill."** Aquesta és una de les coses que els Grífols sempre han tingut més clara, la de la seguretat i l'ètica professional: **"La columna vertebral de la filosofia familiar ha estat el tema de l'ètica. Per a nosaltres els beneficis sempre van després del prestigi de la companyia."**

“La columna vertebral de la filosofia familiar ha estat el tema de l’ètica; per a nosaltres els beneficis sempre van després del prestigi de la companyia”

Víctor Grífols Lucas i Víctor Grífols Roura

Parets del Vallès (Vallès Oriental)